

KLAGANDE

Jaktkritikerna, 802441-4370

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen Västernorrland
871 86 Härnösand

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Västernorrlands beslut den 12 juni 2018, dnr 218-4226-18,
bilaga 1

SAKEN

Licensjakt efter björn i Västernorrlands län

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har beslutat om licensjakt efter högst 40 björnar inom länet. I beslutet anges att jakten får bedrivas under tiden 21 augusti – 15 oktober 2018 eller till dess att jakten avlyses. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Förvaltningsrätten har den 18 juli 2018 beslutat att avslå Jaktkritikernas begäran om inhibition och diverse ytterligare yrkanden om ålägganden gentemot Länsstyrelsen Västernorrland, särskilda utredningsåtgärder i målet m.m.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Jaktkritikerna yrkar att länsstyrelsens beslut ska upphävas och begär ånyo inhibition av beslutet.

Föreningen anför sammanfattningsvis följande till stöd för sin talan. Björn är en skyddad art. Undantaget från det strikta skyddssystem som stadgas i art- och habitatsdirektivet kan inte tillämpas eftersom det inte framgår hur beslutad jakt kan påverka gynnsam bevarandestatus i björnens naturliga utbredningsområde.

2017 års inventering visar att björnstammen har en nedåtgående trend och enligt Rovbase är björnpopulationen nere på cirka 1 800 björnar. Detta är en minskning jämfört med år 2013 då det fanns cirka 2 800 björnar i Sverige. Minskningen beror främst på att jaktuttaget har ökat genom licensjakt, skyddsjakt samt illegal jakt. Gynnsam bevarandestatus är ett statiskt, begränsat och instrumentellt sätt att se på djur, det vill säga att endast så få rovdjur som möjligt tolereras utan att arten utrotas. Det är inte förenligt med ett hållbart bevarande av den biologiska mångfalden på sikt.

Eftersom björnen är en art som reproducerar sig långsamt bör björnförvaltningen drivas på ett adaptivt sätt. Den beslutade licensjakten medför ett onödigt lidande för björnen och står därmed i strid med jaktlagen.

Den naturkatastrof som pågår med värme, torka, brist på föda, skogsbränder, brandrök och föroreningar kan medföra oöverskådliga skador och miljökonsekvenser. Försiktighetsprincipen måste råda och det är oklart hur beräkningsmodeller gällande föryngringar kan anses giltiga efter brandkatastrofen. Sammanfattningsvis är kriterierna för licensjakt inte uppfyllda.

Länsstyrelsen anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 3 § första stycket jaktlagen (1987:259) framgår att björn och annat vilt är fredat och får jagas endast om detta följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Av 23 c § jaktförordningen (1987:905) framgår att förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. björn ska kunna tillåtas, är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former. Bestämmelsen i 23 c § jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt art- och habitatdirektivets artikel 1 i anses en arts bevarandestatus vara gynnsam när uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, och artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt.

EU-domstolen har i en dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 (Europeiska kommissionen mot Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet.

Av den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen, som också slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, Europeiska kommissionen mot Malta), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det saknas anledning att pröva Jaktkritikernas nya begäran om inhibition eftersom målet nu avgörs slutligt. Vidare bedömer förvaltningsrätten målet tillräckligt utrett och vad Jaktkritikerna ånyo anfört om behov av ytterligare utredningar och förtydliganden, föranleder därför inga vidare åtgärder.

Fråga i målet är om länsstyrelsen har visat att kraven för att fatta beslut om licensjakt på sätt som skett är uppfyllda.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

Till skillnad från när det är fråga om skyddsjakt så finns det varken i 23 c § jaktförordningen eller i artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet något särskilt syfte angivet som ska vara uppfyllt för att ett beslut om licensjakt ska kunna meddelas. För att det ska vara möjligt att göra en bedömning av om det finns någon annan lämplig lösning eller om undantaget från skydd mot jakt är proportionerligt måste det emellertid finnas ett syfte med licensjakten. Vid prövningen av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (se HFD 2016 ref. 89 och Kammarrätten i Stockholms dom den 14 november 2014 i mål nr 3273-13).

Förvaltningsrätten tar därmed ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett till stöd för licensjakten kan anses acceptabla i sig.

I beslutet anger länsstyrelsen i huvudsak följande vad gäller syftet med licensjakten. Licensjakten ska medverka till att begränsa björnstammens tillväxt för att den ska närma sig det Viltförvaltningsdelegationen beslutade förvaltningsmålet om 180 - 220 björnar. Därtill framgår det att länsstyrelsen genom sin förvaltning har ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för björn. Skadorna av björn varierar från år till år. Dock medför en tät björnstam att risken för skador och negativa socioekonomiska konsekvenser ökar.

Vad gäller andra lämpliga lösningar för att uppnå de angivna syftena med licensjakten så har länsstyrelsen framfört att förebyggande åtgärder såsom

stängsling, bevakning eller flytt av tamdjur inte är möjliga att genomföra på en skala som omfattar ett helt län eller en hel björnpopulation på sikt. Att förflytta björnarna är tveksamt ur ett djuretiskt perspektiv och det är även svårt att hitta områden där befolkningen accepterar utsättning av rovdjur.

Förvaltningsrätten anser att de syften med licensjakten som beskrivs är acceptabla syften och att licensjakten får anses vara ändamålsenlig i förhållande till syftena. Utifrån den beskrivning som görs av förekomst av björn i länet och redovisningen av vilka överväganden som gjorts rörande annan lämplig lösning för att uppnå de syften som anges i beslutet finner förvaltningsrätten att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten i dess naturliga utbredningsområde. Jaktkritikerna har ifrågasatt de senaste inventeringsresultaten och användningen av kriteriet gynnsam bevarandestatus.

I propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191 s. 40 f.) föreslog regeringen att målen för björnstammen i Sverige är att referensvärde för gynnsam bevarandestatus ska vara 1 100- 1 400 individer, och björnens referensvärde för gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara den Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands län samt delar av Dalarnas, Gävleborgs och Värmlands län.

Regeringen uttalade att Naturvårdsverket bör ange referensvärdet för gynnsam bevarandestatus inom det föreslagna intervallet. Referensvärdet får där efter inte underskridas (a. prop. s. 34). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (2013/14:MJU7).

Naturvårdsverket har med stöd av 5 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn fastställt miniminivån för årliga föryngringar i Västernorrlands till 10 och i hela landet till 140 (NV-00552-14). Av Naturvårdsverkets delegeringsbeslut avseende björn framgår att inventeringen för perioden 2012-2016 visade att norra rovdjursförvaltningsområdet har berörts av 204 föryngringar, vilket motsvarar 2 040 björnar (NV-02617-18).

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn upprättat en rovdjursförvaltningsplan för länet. Av den framgår, som nämnts ovan, i huvudsak att Västernorrlands län har som målsättning att det ska finnas 20 föryngringar, motsvarande 200 björnar men att stammen får fluktuera mellan 180 – 220 björnar.

Av underlaget i målet framgår utifrån att björnstammen i Västernorrlands län uppskattas till ungefär 350 – 360 individer efter den inventering som skedde år 2015. Utifrån den s.k. björnobsinventeringen går det att utläsa att björnstammen verkar ha ökat från år 2015.

Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta angivna inventeringsuppgifter, vilka måste vara utgångspunkten i bedömningen av om den beslutade licensjakten efter björn försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Förvaltningsrätten konstaterar att björnpopulationen såväl nationellt som regionalt överstiger de av Naturvårdsverkets beslutade referens- och miniminivåerna. Länsstyrelsen har också i sitt beslut på ett tydligt sätt redogjort för hur man kommit fram till den beslutade kvoten. I den beskrivningen har man fört ett resonemang i vilket man visar att man tagit hänsyn till olika faktorer som påverkar björnsstammens storlek och vilken effekt det beslutade jaktuttaget kan förväntas få i förhållande till möjligheten att fortsatt upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Överväganden har

också gjorts i förhållande till inom vilka områden jakt ska få bedrivas och kvoten är anpassad i förhållande till förutsättningarna i de olika områdena.

Det har inte framkommit något som tyder på att det beslutade jaktuttaget om högst 40 björnar inom Västernorrlands län medför att Naturvårdsverkets riktlinjer i nämnda delar riskerar att underskridas, detta gäller även med beaktande av sommarens skogsbränder. Förvaltningsrätten bedömer därför att den beslutade licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos björnens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken regionalt eller nationellt. Vad Jaktkritikerna har anfört i överklagandet motiverar ingen annan slutsats. Likaså har det inte framkommit något som visar att björnstammen är genetiskt sårbar eller att nu beslutad licensjakt på annat sätt riskerar björndjursstammens sammansättning. Förvaltningsrätten finner därför att jakten är lämplig med hänsyn till björndjursstammens storlek och sammansättning.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Beslutet innefattar också en rad villkor för björnjakten som i huvudsak motsvarar de villkor som slås fast i Naturvårdsverkets författningssamling 2010:7 om föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att länsstyrelsen har grund för sitt beslut om licensjakt efter högst 40 björnar eftersom samtliga kriterier för licensjakt bedöms vara uppfyllda. Den beslutade licensjakten bedöms vara proportionerlig i förhållande till björndjursstammens storlek och samman-

sättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Jaktkritikernas överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C (se bilaga 2).

[Redacted signature]
[Redacted name]

lagman

I avgörandet har även nämndemännen [Redacted], [Redacted]
och [Redacted] deltagit.

[Redacted] har föredragit målet.

Länsstyrelsen
Västernorrland

Beslut

1(10)

2018-06-12

Dnr 218-4226-18

Beslut om licensjakt efter björn i Västernorrlands län 2018

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen Västernorrland beslutar om licensjakt efter högst 40 björnar i Västernorrlands län.

Jakten får bedrivas från och med den 21 augusti till och med den 15 oktober eller vid tidigare tidpunkt då jakten avlyses. Under dygnet får jakt ske från och med en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

Licensjakt efter björn med stöd av detta beslut får bedrivas med hjälp av registrerad åtel.

Detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas.

Länsstyrelsen beslutar vidare att nedan angivna villkor ska gälla för beslutet.

Villkor

1. Jakten omfattar högst 40 björnar som får fällas i Västernorrlands län. Länet är indelat i två jaktområden:

Område 1: Ånge, Sundsvall, Timrå, Härnösand samt Kramfors kommuner.

Område 2: Örnsköldsvik och Sollefteå kommun.

Högst 25 tilldelade djur får fällas i område 2 under **perioden 21 augusti-15 september**. Efter den 15 september utgör hela länet ett jaktområde för eventuellt kvarvarande björnar på tilldelningen.

2. Björn får jagas oberoende av kön och ålder. Björnhona som åtföljs av ungar samt de ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder) får inte fällas. Länsstyrelsen rekommenderar jägarna att inte skjuta ensamma årsungar.
3. Licensjakt efter björn med stöd av detta beslut får bedrivas med hjälp av åtel. Hur åteljakt får genomföras regleras i detalj, se länkhänvisning till villkor, bilaga 2 till detta beslut.

Åtel ska anmälas av åtelansvarig till länsstyrelsen. Anmälan ska göras skriftligt med vanlig post (Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86, Härnösand) eller med epost (vasternorrland@lansstyrelsen.se). Anmälan ska ha inkommit till länsstyrelsen i god tid innan åtling påbörjas på platsen, dock **senast den 30 juni**.

För anmälan använd blankett "Anmälan om anläggning av åtel för jakt på björn". Se länkhänvisning till blankett, bilaga 2.

4. Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter björn på det område där denne har jakträtt. Dock under förutsättning att jakträtten även omfattar jakt på björn.
5. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.
6. Var och en som jagar björn ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där björnjakt bedrivs.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	
2018-07-06	
Mölnr: 1700-18	
Aktbil. ☒	Enhet. ☒

7. Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt. Länsstyrelsen rekommenderar att hundarna inte byts ut under jakt på en och samma björn under en och samma dag samt att hund som används vid jakten inte har ett arbetssätt som syftar till att hålla björnen i rörelse kontinuerligt. Björnar är inte uthålliga för stress under längre tid och kan bland annat bli överhettade. Mer information finns i bestämmelserna: 5 § Föreskrifter om ändring i naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd, (NFS 2010:7), samt för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn, (NFS 2014:3).
8. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs samt hålla jaktdeltagarna informerade. Den som faller en björn sedan jakten är avslutad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen om man av oaktsamhet inte hållit sig informerad. Björnar som fälls efter avlysning tillfaller alltid staten och omhändertas av länsstyrelsen.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Länsstyrelsen rekommenderar att jaktledaren bör försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad för att spåra björn ska kunna finnas på skottplatsen inom högst fyra timmar från påskjutningen.
- Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten bör ha förvärvat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn. Länsstyrelsen rekommenderar jaktdeltagare att avlägga skjutprovet "Björnpasset".
9. Fälld eller påskjuten björn ska anmälas av skytten till länsstyrelsen **utan dröjsmål och senast inom en timme**. Påskjutning definieras i detta beslut enligt följande: *skott har avlossats mot och med avsikt att fälla björn och det har inte konstaterats att björnen har fällts.*

Anmälan ska ske på telefonnummer 070-352 00 37, (länsstyrelsen). Vid anmälan ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till skytten.
 2. Namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare.
 3. När björnen har fällts eller påskjutits (datum och klockslag).
 4. Var björnen fällts (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000).
 5. Djurets kön och ålder (om det är möjligt att fastställa). Länsstyrelsen informerar anmälaren om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsman kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktning.
11. Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att undersöka om björnen är skadad eller inte.

Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att björnen är oskadd. Eftersök ska genomföras till dess:

a) djuret påträffas dött,

Beslut

3(10)

2018-06-12

Dnr 218-4226-18

- b) djuret påträffas skadat och avlivats,
- c) kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats, eller
- d) djuret kan inte anträffas.

Jaktledaren ska till länsstyrelsens besiktningsman redovisa hur platsundersökning eller eftersök genomförts.

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningsman och tillsammans med besiktningsmannen och den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningsmannen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett "Påskjuten björn – platsundersökning och eftersök (Se länkhänvisning till fältblanketter bilaga 2).

Länsstyrelsen beslutar om den påskjutna björnen ska avräknas eller inte. Påskjuten björn avräknas såvida det inte har påvisats genom fältkontroll att djuret är oskadat.

12. Av länsstyrelsen förordnade besiktningsmän besiktar samtliga fällda djur. Besiktningsmannen fyller tillsammans med skytten i blankett Registrering av fälld/död björn och blankett Besiktning, provtagning och märkning av fälld/död björn. (Se länkhänvisning till blanketter, bilaga 2).

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för länsstyrelsens besiktningsman. Länsstyrelsen rekommenderar, för att underlätta besiktningsmannens arbete, att skytten sätter in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelhet inträder.

Besiktningsmannen tar prover som tillfaller staten. Proverna sänds genom besiktningsmannens försorg till SVA. (Se länkhänvisning till blankett för provtagning, bilaga 2)

Om fälld björn har sändarhalsband, implantat eller annan teknisk utrustning ska utrustningen överlämnas till länsstyrelsens besiktningsman. Utrustningen tillhör skandinaviska björnforskningsprojektet. Björnskinnet märks direkt vid besiktning av besiktningsmannen med s.k. transponder (mikrochip), som bevis på att björnen fällts lagligt, varvid blankett Besiktning, provtagning och märkning av fälld/död björn används. (Se länkhänvisning till blanketter, bilaga 2). Kraniet ska märkas inom sex månader av kraniets ägare med mikrochip och enligt instruktioner som erhålles vid besiktningen. Ansvarig för att märkning sker är björnens ägare.

Om besiktningsmannen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. Om skytten på besiktningsmannens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats eller om denna inte kan återfinnas eller om skytten vägrar att visa kroppen eller lämna ifrån sig alla proverna, tillfaller hela björnen eller värdet av densamma staten. Björn alternativt delar av björn som inte märks enligt bestämmelserna ovan tillfaller staten.

13. Under förutsättning att ovan nämnda uppgifter rapporterats, att samtliga prover insamlats samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller övriga delar av björnen jakträttshavaren. Fälld björn ska tillvaratas. Jakträttshavaren får dock överlåta en fälld björn till annan person eller överlämna den till polisen.

Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelser finns i 43-44 §§ samma lag.

Upplysningar

Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffats på en plats som utesluter att björnen skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats.

Fälls björnar med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter björn är tillåten, kommer dessa djur inte att avräknas från licenstilldelningen.

Länsstyrelsen ska avlysa jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom länets respektive delområden eller när jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen, länsstyrelsens webbsida samt via ett pressmeddelande.

Halvautomatiska vapen får med stöd av detta beslut laddas med högst sex patroner, en patron i loppet samt fem patroner i ett magasin som är spärrat för fem patroner.

Aktuell information om återstående tilldelning

Länsstyrelsen tillhandahåller en telefonsvarare med aktuell information om hur många djur som fällts och vad som återstår av tilldelningen. Denna telefonsvarare nås via telefonnummer **0611-34 91 53**. Informationen uppdateras minst en gång per dygn.

Övrig information om pågående björnjakt finns tillgänglig på SVA:s webbsida www.sva.se

Försäljning av kött, skinn m.m.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn samt kommersiell förevisning av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För björnar skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverkets 'CITES-intyg' om undantag från förbudet inhämtas från Länsstyrelsens besiktningsman. Björnens ägare kan då sälja hela eller delar av björnen vid ett tillfälle och till en mottagare. För ytterligare försäljning av delar av björnen krävs nytt/nya CITES-intyg från Jordbruksverket. CITES-intyget gäller för handel inom EU. För export av björn eller produkter av björn till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd från Jordbruksverket. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Beträffande slakt- och köttthantering samt viltslakterier hänvisas till Livsmedelsverket (telefon 018-17 55 00) och hemsida www.slv.se/sv/grupp2/Livsmedelsforetag/Primarproduktion/Jakt/

Juridiska förutsättningar för licensjakt samt tillämpliga bestämmelser

Beslutet fattas med stöd av 5 b, 9 b, 23 c, 23 d och 24 d §§ jaktförordningen (1987:905) och Naturvårdsverkets beslut om överlämnande av rätt att besluta om licensjakt efter björn till länsstyrelserna i det Norra rovdjursförvaltningsområdet (dnr NV-02617-18 den 4 april 2018). I beslutet beaktas skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv, och Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn. Dessutom beaktas Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2014:3 om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7) för länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn.

Med stöd av förordningen om ändring i jaktförordningen (1987:905) 15 a § (SFS 2018:639), beslutar länsstyrelsen om undantag från förbudet enligt 10 § andra stycket att använda halvautomatiska vapen med magasinkapacitet som överstiger två patroner. Det innebär att halvautomatiska vapen får laddas med högst sex patroner, en patron i loppet samt fem patroner i ett magasin som är spärrat för fem patroner.

Enligt förarbetena till svensk jaktlagstiftning ska eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt i första hand regleras genom jakt. I propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57) skriver regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur.

Regeringen anför vidare (prop. 2008/09:210) att björnstammen har gynnsam bevarandestatus och att den normala jaktformen därför bör vara licensjakt. En välreglerad jakt kan vara ett sätt att minska rovdjurens påverkan på bytesdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och att öka acceptansen för rovdjur.

Vilt är fredat och får jagas endast om detta följer av lag eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av lag. När vilt är fredat gäller fredningen också dess ägg och bon (3 § jaktlagen).

Av 27 § jaktlagen framgår att jakt ska bedrivas så att vilt inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara.

Länsstyrelsen påminner om bestämmelserna i 27 § jaktlagen avseende grundreglerna för jaktens bedrivande och om vad som sägs i 31 § samma lag om användning av motordrivna fortskaffningsmedel.

Den som vid tillåten jakt har fällt eller påskjutit björn ska anmäla detta till länsstyrelsen utan dröjsmål och senast samma dag (5 b § jaktförordningen).

Björn får jagas bara under tiden från och med en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång (9 § 2 jaktförordningen).

Av 9 b § jaktförordningen framgår att av ett beslut som fattats med stöd av 23 c § ska följande framgå:

1. vilken art som berörs och antalet djur som får fällas,
2. vilka medel och metoder som får användas,
3. vilken tid och vilket område som avses,

4. de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
5. den kontroll som kommer att ske.

Vid jakt efter björn ska en hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen (17 § 2 stycket jaktförordningen jämförd med 5 § och 7 § 5 p NFS 2014:3). Bilaga 5 till jaktförordningen innehåller en lista över de medel och metoder som är förbjudna för fångst och dödande. Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta om hur man ska förfara med dödade djur (24 d § jaktförordningen).

Av 59 § jaktförordningen framgår att länsstyrelsen får förordna att dess beslut ska gälla utan hinder av att det har överklagats.

Med åtel avses material som iordningställt eller placerats i syfte att locka till sig vilt. Vilt som dött av annan orsak än jakt och ligger kvar på den plats där det fallit är inte att betrakta som åtel (2 § NFS 2014:3).

1 CITES-intyget är förenat med en avgift om 350 kronor som Jordbruksverket, 551 82 Jönköping, telefon 036-15 50 00, fax 036-19 05 46 debiterar.

2 Jordbruksverkets ansökningsblankett SJV E9.21

3 Jordbruksverkets ansökningsblankett SJV E9.22

Skälen för länsstyrelsens beslut

Bakgrund

Björnstammens utveckling i Västernorrlands län har tidigare bedöms vara tämligen konstant enligt björnsinventeringen som genomförs årligen i samband med älgjaktens första vecka. I vart fall om man ser utvecklingen från 2004 fram till 2014. De senaste årens avskjutningsnivåer har också legat på en jämn nivå med ett 20-tal björnar i tilldelning och björnforskningens beräknade tillväxt på ca 10 % har varit som utgångspunkt i förvaltningen. Under 2015 och 2016 kan man se ett trendbrott i björnsöken. Björnstammen ser ut att ha ökat kraftigt de senaste åren, vilket också resultatet från den senaste spillningsinventeringen visar. Under 2017 kan man eventuellt skönja ett trendbrott i stammen då björnsöken visar en svag negativ trend. Det är dock för tidigt att dra för stora slutsatser av det då det behövs några års mätningar för att kunna se en riktigt trend i björnstammens utveckling.

Viltförvaltningsdelegationen har den 26 september 2014 beslutat att länets direkta förvaltningsmål är att uthålligt och på lång sikt hålla 20 årliga föryngringar, vilket motsvarar cirka 200 björnar. Enligt det beslutade förvaltningsintervallet bör inte stammen understiga 180 björnar och inte överstiga 220 björnar. Naturvårdsverket har den 30 oktober 2014 fastställt de regionala miniminivåerna. För Västernorrlands län är miniminivån satt till 10 föryngringar, vilket motsvarar ca 100 björnar. Resultat från björnsinventeringen 2015 visade då att länet hade en björnstam på ca 350-360 individer, vilket är långt över den målsättning som tidigare beslutats. Länsstyrelsens nuvarande strategi är att med en nära fördubblad tilldelning än tidigare år begränsa björnstammens tillväxt så ökningen stoppas.

Länsstyrelsen har också genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för björn. Skadorna i länet orsakade av björn varierar från år till år. Med en tät

björnstam ökar också risken för skador och negativa socioekonomiska konsekvenser. Detta med erfarenheter från områden med tätare björnstammar.

Länsstyrelsen gör bedömningen att licensjakt efter björn kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera björnstammen. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter genom det årliga uttaget att björnstammen med god marginal förblir en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Gynnsam bevarandestatus

Antalet björnar i Sverige har beräknats till ca 2800 djur hösten 2013. Antalet i norra rovdjursförvaltningsområdet uppskattas idag till ca 2000 björnar. Licensjakt efter björn bedrivs i samtliga län med fast förekomst av arten. Syftet är i samtliga län att nå de långsiktiga förvaltningsmålen som är satta och som bland annat syftar till att bibehålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Licensjaktbesluten tar i sin tilldelning även hänsyn till de skyddsjakter på björn som genomförs.

När det gäller Västernorrlands licensjakt på 40 djur så utgör dessa ca 11-12 % av stammens uppskattade storlek i länet. Uttaget ligger därmed på en nivå som får betraktas som långsiktigt uthållig och i överensstämmelse med målsättningen att bibehålla björnstammens gynnsamma bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde i Sverige.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter björn är en väsentlig del av förvaltningen av björnstammen och har under en följd av år haft en strategi för björnstammens expansion. Stammen har ökat till nivåer långt över det som beskrivs i länets förvaltningsplan för björn, 180-220 björnar. Björnstammen har under drygt 10 år nästan fördubblats och beräknades efter spillningsinventeringen 2015 bestå av 350-360 individer. Nuvarande strategi är att begränsa björnstammens tillväxt så ökningen stoppas.

Vid en sammatagen bedömning finner länsstyrelsen att licensjakt på björn kan tillåtas då det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera björnstammen på länsnivå. Länsstyrelsen bedömer också att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus av artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken i länet eller i landet som helhet. Jakten är också lämplig med hänsyn till stammens storlek och sammansättning och sker selektivt genom områdesindelning samt under strängt kontrollerade former.

Länsstyrelsen har som regional myndighet en lång rad kompetensområden, vilket innebär att Länsstyrelsen besitter omfattande dataunderlag och kunskap om lokala förhållanden och förutsättningar som ingen annan instans har på samma samlade sätt. Länsstyrelsen är därigenom väl lämpad att göra bedömningar och avvägningar, bland annat när det gäller olika åtgärdsinsatser avseende förvaltning av rovdjur.

Det är viktigt att känna till att det i ett licensjakts beslut inte är möjligt att i alla avseenden förmedla all den kunskap som ligger bakom de bedömningar som görs. I dessa kan det ingå dataunderlag eller lokal kunskap som inte framkommer i texten. Bedömningarna är gjorda med bred förankring i länet och av länsstyrelsens samlade expertis. Länkar till mer underlag för länsstyrelsens licensjaktbeslut på björn 2018 återfinns i bilaga 2 till detta beslut.

Beslut

8(10)

2018-06-12

Dnr 218-4226-18

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten i Luleå, se bilaga 1.

Beslutet ska delges genom så kallad kungörelsedelgivning.

Ärendet har föredragits på viltförvaltningsdelegationens sammanträde den 31 maj.

Beslutet har fattats av landshövding [REDACTED] med viltförvaltare [REDACTED] som föredragande. I den slutliga handläggningen av detta ärende har även jakthandläggare [REDACTED] och rovdjurskonsulent [REDACTED] deltagit.

Bilagor:

Bilaga 1. Hur man överklagar

Bilaga 2. Hänvisning till länkar för:

- Fälthblanketter B1-B4
- Anmälan om anläggning av åtel samt villkor för åteljakt
- Lathund för björnjägare
- Underlag för länsstyrelsens licensjaktbeslut på björn 2018
- Spillningsinventering av björn i Jämtlands och Västernorrlands län 2015 (Rapport från Viltskadecenter, SLU 2017-5)

Sändlista (via e-post):

Naturvårdsverket
Jordbruksverket
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)
Polismyndigheten Region Nord
Skandinaviska Björnprojektet
Länets Viltförvaltningsdelegation

Beslut

9(10)

2018-06-12

Dnr 218-4226-18

Bilaga 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Var ska beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Luleå.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till länsstyrelsen. Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Luleå.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknad.

I skrivelsen ska Ni ange:

- o Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,
- o vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer,
- o hur Ni anser att länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Beslut

10(10)

2018-06-12

Dnr 218-4226-18

Bilaga 2

Länkhänvisning

Blankett B1 – Registrering av fälld/död björn

Blankett B2 – Besiktnings, provtagning och märkning av fälld björn/död björn

Blankett B3 – Påskjuten björn – platsundersökning och eftersök

Blankett B4 - Dokumentation av åteljakt på björn 2018

Villkor och blankett för anmälan om anläggning av åtel för jakt på björn 2018

Lathund för björnjägare

Underlag för länsstyrelsens licensjaktbeslut på björn 2018

Spillningsinventering av björn i Jämtlands och Västernorrlands län 2015
(Rapport från Viltskadecenter, SLU 2017-5)

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.